

Ikt. sz.: MGB-42/1-7/2023.

MGB-1/2023. sz. ülés
(MGB-10/2022-2026. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Mezőgazdasági Bizottsága**
2023. február 27-én, hétfőn, 9 óra 32 perckor
az Országház Darányi Ignác termében (földszint 4.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>A köznevelési intézményekben keletkező élelmiszer-hulladékok karitatív célú továbbadományozásának megkönnyítéséről szóló H/1945. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	5
<i>Szabó Rebeka előterjesztése</i>	5
<i>Kérdés, vélemény</i>	6
<i>Szabó Rebeka válaszai</i>	8
<i>Határozathozatal</i>	8
<i>A bükk erdők és más őshonos fafajú erdők védelméről szóló H/2599. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	8
<i>Csárdi Antal előterjesztése</i>	8
<i>Kérdések, vélemények</i>	9
<i>Csárdi Antal válaszai</i>	14
<i>Határozathozatal</i>	15
<i>Döntés a bizottság 2022. november 30-ai határozatképtelen ülését követő tanácskozásról készült jegyzőkönyv elkészítéséről</i>	15
<i>Határozathozatal</i>	16
<i>Egyebek</i>	16
<i>Az ülés berekesztése</i>	16

Napirendi javaslat

1. A köznevelési intézményekben keletkező élelmiszer-hulladékok karitatív célú továbbadományozásának megkönnyítéséről szóló határozati javaslat (H/1945. szám)
(Szabó Rebeka, Tordai Bence (Párbeszéd) képviselők)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
2. A bükk erdők és más őshonos fafajú erdők védelméről szóló határozati javaslat (H/2599. szám)
(Dr. Keresztes László Lóránt, Bakos Bernadett, Csárdi Antal, Kanász-Nagy Máté, Ungár Péter (LMP) képviselők)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
3. Döntés a bizottság 2022. november 30-ai határozatképtelen ülését követő tanácskozásról készült jegyzőkönyv elkészítéséről
4. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Font Sándor (Fidesz), a bizottság elnöke

Gyórfy Balázs (Fidesz), a bizottság alelnöke

Dankó Béla (Fidesz)

Kovács Zsolt (Fidesz)

Bencze János (Jobbik)

Dócs Dávid (Mi Hazánk)

Helyettesítési megbízást adott

Czerván György (Fidesz) Gyórfy Balázsnak (Fidesz)

Pócs János (Fidesz) Kovács Zsoltnak (Fidesz)

Mihálffy Béla (KDNP) Font Sándornak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Vásárhelyi Pál bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Szabó Rebeka országgyűlési képviselő (Párbeszéd)

Csárdi Antal országgyűlési képviselő (LMP)

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 32 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

FONT SÁNDOR (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Szeretettel köszöntöm a bizottság tagjait. Köszöntöm a munkánkat segítő tisztviselőket, és mindazokat, akik figyelemmel kísérik bizottságunk ülését.

Megállapítom, hogy a helyettesítésekkel együtt határozatképesek vagyunk.

A napirendi javaslatot képviselőtársaim a szokásoknak megfelelő módon megkapták. Először kérdezem, hogy a napirendi javaslatához van-e kérdés, észrevétel. *(Senki sem jelentkezik.)* Nincsen. Akkor szavazunk róla. Ki az, aki elfogadja a napirendet? *(Szavazás.)* Igen, ezek szerint fogunk haladni.

A köznevelési intézményekben keletkező élelmiszer-hulladékok karitatív célú továbbadományozásának megkönnyítéséről szóló H/1945. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

Első napirendi pontként a köznevelési intézményekben keletkező élelmiszer-hulladékok karitatív célú továbbadományozásának megkönnyítéséről szóló H/1945. számú határozati javaslatot fogjuk megvitatni, amely Szabó Rebeka és Tordai Bence, párbeszédes képviselők önálló indítványa. Jelen van az indítvány egyik benyújtója, Szabó Rebeka képviselőtársunk. Megadom a szót, hogy szóban is egésszítse ki az írásban benyújtott előterjesztést.

Szabó Rebeka előterjesztése

SZABÓ REBEKA (Párbeszéd) előterjesztő: Köszönöm szépen a lehetőséget, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Az élelmiszer-pazarlás több szempontból is nagy probléma. Egyrészt jelentős a környezeti terhelése. Tehát ugye, ha az az élelmiszer, amit nagy energiabefektetéssel, szén-dioxid-kibocsátás során előállítunk pocsékba megy, akkor tulajdonképpen ezeket a befektetett erőforrásokat is elpazaroljuk. Az Európai Unióban hulladékként kidobott élelmiszer előállítása, majd a hulladékként való kezelése évi 170 millió tonna szén-dioxidot termel. Ez mondjuk, egy uniós adat, de el tudjuk képzelni, hogy akkor ez nyilván Magyarországon is egy jelentős tétel.

A másik nagy probléma az élelmiszer-pazarlással az, hogy megélhetési válság van, és nagyon sok embernek lenne szüksége arra az élelmiszere, amit mások kidobnak. Ma Magyarországon a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal adatai szerint - ezek 2019-es adatok - hazánkban mintegy 1,8 millió tonna fel nem használt élelmiszer kerül a szemétkosárba, de ebből - idézőjelbe! - csak 400 tonna körüli a háztartásokból származó élelmiszer-hulladék. Tehát nagyon jelentős az a réteg, amelyet intézmények, nagyobb étkeztetők és a közétkeztetés jelentős mértékben termel. Ez egy kifejezett probléma, hogy a közétkeztetésben, köznevelési intézményekben keletkező élelmiszer-hulladéknak a továbbadása a rászorulóknak részére nem megoldott. Jelenleg olyan a szabályozás, ami ezt gyakorlatilag lehetetlenné teszi.

Nyilván nagyon fontos az élelmiszer-higiéncia és az élelmiszer-biztonság, de biztos vagyok benne, hogy meg lehetne oldani azt, hogy ezek a közétkeztetésben, köznevelési intézményekben olyan jellegű megmaradt élelmiszerek kapcsán, amelyek gyakorlatilag érintetlenek, tehát nyilván alkalmasak a továbbadással emberi fogyasztásra, kidolgozásra kerüljön, hogy milyen módon lehetne ezeket a megfelelő helyekre eljuttatni.

Ezért nyújtottuk be ezt a határozati javaslatot, ami tulajdonképpen arra kéri a kormányt, hogy tekintse át azon jogszabályok körét, amelyek jelenleg akadályozzák azt,

hogy a köznevelési intézményekben el nem fogyasztott és egyébként fogyasztásra alkalmas élelmiszer továbbadományozható legyen. Szeretnénk, ha erre vonatkozóan az élelmiszerek fajtáját is meghatároznák, és ha a különböző településeken erre munkacsoportok alakulnának, amelyekben benne vannak a helyi önkormányzatok és illetékes intézmények, hogy kijelöljék azokat a más intézményeket, akik számára ezt a felesleges élelmiszert tovább lehetne adni.

Tehát nagyon fontos, hogy a helyi önkormányzatoknak nagyon részletes tudása van arról egyrészt, hogy mennyi élelmiszer marad meg, másrészt, hogy az adott településen kik azok a szervezetek, intézmények, akik számára ezt a leginkább tovább kéne adni. Igazság szerint a Párbeszédnek is számos alpolgármestere, önkormányzati képviselője és polgármestere van szerte az országban, és tőlük jött ez az információ, hogy látják ezt a problémát, látják, hogy megmarad a köznevelési intézményekben az élelmiszer, és nincsen megoldva az, hogy ezt hogyan lehet tovább adni a rászorulóknak, úgyhogy ezért szeretném kérni, hogy támogassák ezt a határozati javaslatot. Köszönöm szépen. *(Bencze János megérkezik.)*

Kérdés, vélemény

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdés, hozzászólás van-e képviselőtársaim részéről? *(Senki sem jelentkezik.)* Nincs. Én magam fűznék hozzá néhány gondolatot.

Értjük a jószándékot, de bizonyára már a határozati javaslat felvezető, nevesítő szövegében is valószínű, hogy pontatlanság történt, mert a javaslat úgy szól, hogy a köznevelési intézményekben keletkező élelmiszer-hulladékok karitatív célú továbbadományozásának megkönnyítéséről szóló határozati javaslatot terjesztenek be.

Szeretném megjegyezni, hogy élelmiszer-hulladék - ha ezt a definíciót használjuk - semmiképpen nem adományozható már tovább. Tehát itt egy definitíve pontatlan megfogalmazással állunk szemben. Valószínűleg értjük, hogy mit szeretett volna az előterjesztő, az élelmiszer-felesleg újraelosztásában gondolkodik, és a indítványtevő nevesít egyetlenegy területet, ez a köznevelési intézmények. Ez már egy kicsit izgalmasabb és problémásabb a mi meglátásunk szerint. Itt már nemcsak definícióbeli pontosításokban látunk problémát az előterjesztésben, hanem megvalósíthatósági, illetve helyzetismereti problémát látunk ebben.

Ugyanis abban egyetértünk, amit az előterjesztő mondott, hogy az összes élelmiszer-felesleg, élelmiszer-hulladék és ezáltal újra elosztható, de még minőségi kategóriában elosztható élelmiszer keletkezésének mintegy 30 százaléka a háztartásokban van. Tehát innen gyakorlatilag roppant nehéz kivenni, ezzel nem is tudunk törvényi szinten foglalkozni. Ez mindenkinek a saját belátása, hogy tervszerűen hogyan vásárol élelmiszert, és esetleg a még felhasználható élelmiszert hogyan osztja el újra, netán helyileg, lokálisan, szociális intézménynek felajánlva, karitatív szervezeteken keresztül rászorulóknak, satöbbi.

A maradék mintegy 70 százalék - ez az izgalmasabb terület-, és az így keletkezett élelmiszer-felesleg döntő többsége, nagyon nagy többsége a kiskereskedelmi láncokban keletkezik, nem a köznevelési intézményekben. Ugyanis a köznevelési intézményeknél egy elég szabályos és szabályozott élelmiszer-felhasználási módozat van, miszerint a köznevelési intézményekben gyermekek, illetve ellátottak vannak, és nagyon pontosan tudják a konyhai vezetők, akik ennek a feladatnak a megbízottjai, hogy naponta milyen adagmennyiséget kell nekik előkészíteni és végül felszolgálni. Itt válasszuk el. Amelyik már egyszer felszolgálásra került élelmiszer, az többé nem vonható vissza, ez hulladék, ez egyértelmű. Itt még csak az lehet az izgalmasabb, ami nem került felszolgálásra, de mint említettem, aki már beszélt ilyen élelmiszer-vezetővel, az iszonyúan figyel arra, hogy ha 547 tanulója van, akkor 5-8 százalékkal esetleg, ha túllépi ezt a kertet, de mindig számol azzal, hogy be nem jelentett hiányzók

és a többik lesznek. Tehát tapasztalati úton iszonyú pontosan meghatározzák, hogy nekik mekkora mennyiséget kell aznap főzni és szolgáltatni, hogy kiszolgálják azt a köznevelési intézményt, amellyel szerződésben vannak, netán magának a köznevelési intézménynek van saját konyhája, és így végzi ezt a szolgáltatást.

Magyarul ezekben a köznevelési intézményekben igen kis olyan felesleg marad, ami utána biztonságosan bárkinek átadható. Ezek főzött élelmiszerek, amelyek tartóssága rendkívül illékony. Tehát ennek utána a kiporciózása, tárolása és tovább szállítása, nem tudom, hogy van-e ország a világon, nagyon fejlett ország - tudjuk, hogy csak Európában, Amerikában és Japánban foglalkozunk ilyen súlyú kérdésekkel, mások egyáltalán nem is tudnak ilyen típusú kérdésekkel foglalkozni. Szóval, hogy ezekben a köznevelési intézményekben valójában keletkezi-e valós olyan élelmiszer-felesleg - és most már ne a „hulladék” szót használjuk, amit ön az előterjesztésében használt -, ami racionálisan úgy gyűjthető vissza, hogy azt egy szervezett elosztóhálózaton keresztül az érintetteknek, akik célzottan meg kellene hogy kapják ezeket az élelmiszer-feleslegeket, az ő egészségüket ne veszélyeztessük. Én erre nem látok igenlő választ az én ismereteim alapján.

Megjegyzem, hogy amikor az Európai Unió pontosította, hogy mit lehet élelmiszer-felesleg kategóriába bevinni - ez egy 2021-es EU-jogszabály -, ott nevesítette először, hogy az úgynevezett lejárt minőségmegőrzési idejű termékeket adományozás céljából újra fel lehet használni. Ez egy nagyon érdekes kategória, nem ragozom itt, mert nagyon sokat vitatkoztunk erről, ez egy törvény volt, amelyet itt, a parlament átfuttatott. Ön akkor nem volt parlamenti képviselő, épp abban a szakaszban. Én emlékszem az ön előtte lévő meg mostani képviselőségére, de abban a szakaszban ön éppen nem volt képviselő. Ettől függetlenül mi elfogadtuk ezt a törvényt, amely jelenleg felállított egy állami intézményrendszert, amely csak ezzel foglalkozik, hogy a multinacionális és a kiskereskedelmi nagy áruházláncoknak egy tervet kellett készíteni az eddigi tapasztalatai alapján, hogy naponta mennyi úgynevezett lejárt minőségmegőrzési élelmiszerük maradt, és ezt hogyan adják tovább különféle állami vagy karitatív célra, direkt erre a területre szakosodott karitatív szervezeteknek. Ez a törvény jelenleg él és működik, szeretném megjegyezni.

Tehát, mint említettem, a köznevelési intézményekben ezt specializálni nem látjuk az okát és az értelmét, mert olyan mennyiségű élelmiszerfelesleg... Hangsúlyozom, élelmiszer-hulladék lehet, hogy keletkezik, azáltal, hogy az egyik-másik gyermek, tanuló azt a típusú élelmiszert éppen aznap nem szeretné megenni, és csak belekanalaz néhányat, de onnantól kezdve az nem felhasználható, ez ugye, triviális mindenki számára.

Megjegyzem, hogy amikor az Európai Unió meghozta ezt a lazábban értelmezett szabályozást, Magyarország az első között volt, aki átvette ezt az irányelvet, és azzal építette fel a jelenleg működő államigazgatási rendszert is. Éppen ezért azt mondom, hogy minden olyan étel és élelmiszer adományozása véleményünk szerint lehetséges a jelenlegi szabályozás szerint, ami nem okoz élelmiszer-biztonsági kockázatot a célzott rászorulóknak. Tehát ennek nincs akadálya. Én nem látok olyan területet, amire most bizottságot - és nem tudom, még milyen javaslata volt az előterjesztőnek - kellene szervezni, hogy ezeket az akadályokat, úgymond, lebontsuk, mert merem azt állítani, hogy Magyarország élen jár ennek a problémának a kezelésében.

Ahogy említettem, az előterjesztés, különösen úgy, hogy nevesíti a köznevelési intézményeket és az élelmiszer-hulladékot, ez egyrészt definíciószerű pontatlanság, másrészt, ha kivesszük onnan a „hulladék” szót, akkor sem látjuk azt, hogy a köznevelési intézményekben valóban keletkezne olyan élelmiszer-felesleg, amit racionálisan, költséghatékonyan, szervezeti rendszeren keresztül újra lehetne osztani az érintettek számára. Ezért mi nem fogjuk ezt tárgysorozatba vételre javasolni.

Megkérdezem, hogy van-e további kérdés. *(Senki sem jelentkezik.)* Nincs. Akkor most adok szót viszonzválaszra az előterjesztőnek. Parancsoljon!

Szabó Rebeka válaszai

SZABÓ REBEKA (Párbeszéd) előterjesztő: Köszönöm, elnök úr. Rövid leszek. Az egyik az, hogy valóban sokkal jobb lett volna az „élelmiszer-felesleg” kifejezést használni a címben, és ezért elnézést kérek, az ott egy tévedés volt. Azonban a köznevelési intézmények megnevezése nem volt tévedés, ugyanis polgármestereink, alpolgármesterek jelezték, hogy igenis köznevelési intézményekben... - és természetesen nem a már felszolgált élelmiszerre gondolunk, ezt bele is írtuk egyébként, hogy nyilván az arra minőségben alkalmas része. Tehát értelemszerűen, amit már felszolgáltak, azt nem lehet másnak odaadni. De hogy igen, köznevelési intézményekben, óvodákban és iskolákban megmaradnak néha komplett badellák, több kosár gyümölcs, olyan jellegű élelmiszer, ami valóban továbbadható lenne, és ezért kéne kidolgozni azt egy munkacsoporttal, mert mondjuk, a főtt ételt valószínűleg még aznapi fogyasztásra lehetne maximum egy másik intézménybe átvinni, mert nyilván az újramelegíthetőség feltételekhez kötött. Tehát azért kéne pontosan áttekinteni ezeket a feltételeket, hogy át lehessen vinni máshova, mert ez jelenleg nem valósítható meg. A mi javaslatunk erről szólt, és én ezért kérem a támogatását. Köszönöm.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm. Ha nincs további kérdés, észrevétel, akkor szavazunk róla. Ki az, aki támogatja az országgyűlési határozati javaslatot? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* A bizottság nem támogatja az indítványt. Köszönöm szépen az előterjesztőnek a jelenlétet.

A bükk erdők és más őshonos fafajú erdők védelméről szóló H/2599. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

Áttérünk a második napirendi pontra, amely a bükkerdők és más őshonos fafajú erdők védelméről szóló határozati javaslat. Ezt H/2599. számon terjesztette elő többek között dr. Keresztes László Lóránt és Csárdi Antal, aki jelen van mint az egyik előterjesztő. Meg is adom a szót. *(Dankó Béla megérkezik.)*

Csárdi Antal előterjesztése

CSÁRDI ANTAL (LMP) előterjesztő: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Azt gondolom, hogy igazándiból ez az a bizottság, ahol nekem a legrövidebben kellene minden józan ész szerint érvelnem e mellett a határozati javaslat mellett, ugyanis azt gondolom, hogy a Mezőgazdasági Bizottság tagjai pontosan tisztában vannak azokkal a nehézségekkel, amelyek az őshonos erdeink veszélyét illetik.

Mert Magyarország bükkerdei végveszélyben vannak. A klímaváltozás miatt a számukra megfelelő hűvösebb és csapadékosabb klíma még a hegyvidéki területeken is megszűnőben van. Az előrejelzések szerint a bükkerdők ennek következtében a század végére negatív forgatókönyv esetén teljesen eltűnhetnek az országból. A klímaváltozás hatása nagymértékben ráerősít a hagyományos módon folytatott erdőgazdálkodás által okozott sérülékenységre. Gyakorlatilag a jelenleg folyó erdőgazdálkodási gyakorlat a különösen sérülékeny állományok végleges degradációját okozhatja, különösen az idős, 140-180 éves állományok kitermelése, tarvágása fájó, mert igen kevés ilyen erdőnk van, és a valós értékük messze meghaladja a kitermelhető faanyag értékét. Fontos, hogy a

fára ne csak faanyagként tekintsünk, hanem olyan tartóoszlopára a hazai ökológiai rendszernek, ami nélkül nem lehet egészséges környezet hazánkban. Azt gondoljuk, hogy ezen túlmenően az ökológiai súlyukon kívül a rekreációs értékük is kiemelkedő és pótolhatatlan. Létrejöttükhöz, nem kell magyarázni, több emberöltőnyi idő kell. Ráadásul az idős állományok ellenállóbbak is, tehát rendkívüli veszélyt jelentene ezeknek a fáknek a tarvása, ami ma gyakorlat ezekben az erdőkben.

A bükkerdők megmentésének egyetlen módja ezért az, ha drasztikusan változtatunk a kezelésük módján, a tarvágást teljes egészében megszüntetjük ezekben az állományokban, a védett bükkerdőket csak örökerdő módban vagy a faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódban lehessen kezelni. A nem védett bükkösökben is korlátozni kell a hagyományos vágásos üzemmódot, hogy minél kisebb kárt okozzon ez a gyakorlat. A tarvágást az ország teljes területén meg kellene tiltani, nemcsak a bükkerdőket, de minden más természetközeli őshonos erdőt is veszélyeztet a klímaváltozás és a hagyományos gazdálkodás együttes nyomása. Azt gondolom, hogy az erdőgazdálkodás megváltoztatása volna az elsődleges feladatunk, és ezen keresztül meg kell változnia az erdőgazdaságok működésének. Elsődleges funkciójuk nem a fakitermelés, hanem az erdők természetes állapotának fenntartása kell hogy legyen. Ezért finanszírozásukat is át kell alakítani. A közjóléti funkció ellátásáért megfelelő nagyságú közvetlen támogatást kellene kapniuk a költségvetésből. Szeretném megjegyezni, hogy ez éves szinten egy 20-30 milliárdos pluszkiadást jelentene a költségvetésnek, de ha belegondolunk, ez alig tizede például annak a támogatási mértéknek, amit kifizet a magyar kormány, illetve a költségvetés a debreceni akkumulátorgyár idecsábítása érdekében.

Elismerem, hogy jelen határozat tűzoltás jellegű. Nagyon fontos, hogy az erdőgazdálkodás teljes reformjára van szükség, ha azt szeretnénk, hogy a hazánkban működő állományok megmaradjanak, sőt növekedjenek, ami kritikusan fontos, azt gondoljuk, a klímaváltozásnak ebben a szakaszában. Ezt a reformot a szakma, a kormányzat, az önkormányzatok és a civil szervezetek széles körű bevonásával kell megvalósítani, ennek a megvalósításáig azonban szükséges azokat az intézkedéseket meghozni, amik a legfenyegetőbb veszélyt elhárítják, jelen esetben azt, hogy a kormány által szabályozott erdőgazdálkodás egy fenntartható irányba mozduljon el.

Tehát összefoglalva, a tarvágást teljesen meg kell szüntetni a bükkerdőkben, drasztikusan korlátozni kell a védett őshonos fafajú erdőkben a tarvágást, az erdőgazdálkodókat pedig kompenzálni kell az újfajta működési modell érdekében. Azt gondolom, hogy ha gondolunk a jövőre, nem feltétlenül a saját jövőnkre, hanem gyermekeink és unokáink jövőjére, akkor ez a felelősség mindannyiunk vállát egyformán nyomja. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Képviselőtársaimhoz fordulok. Van-e kérdés, észrevétel? *(Jelzésre:)* Győrffy Balázs!

Kérdések, vélemények

GYŐRFFY BALÁZS (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Képviselő Úr! Azt gondolom, hogy a célt érteni vélem. Az anyagból a szakmaiatlanság olyan szinten süt, hogy én nem vagyok erdész, nem vagyok ilyen végzettség birtokában, de még nekem is szembetűnő. Tehát olyan fogalmi zavarokkal küzd az anyag, ami döbbenet.

Kérem, hogy ezt alkalomadtán az ön által emlegetett civil szervezeteknek mutassák már meg, és én javasolnék is egyből kettőt. Elsőnek az ország talán legidősebb civil szervezetét, az Országos Erdészeti Egyesületet, másodikként meg a Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetségét. Azt gondolom, hogy

mind a kettő érteni fog hozzá, valószínűleg sokkal jobban, mint az, aki ezt az anyagot írta, és önt ebbe a kellemetlen helyzetbe hozta.

Azt gondolom, hogy ebben az anyagban az a fajta féltés, ami a magyar bükkösök irányában egyébként teljesen jogos, tetten érhető, az eszközhasználat viszont, már elnézés a szóhasználatért, de bugyuta. Tehát olyan megoldásokat javasolnak, ami több kárt okoz a bükkösöknek, mint amennyit egyébként akkor okoznánk, ha nem csinálnánk semmit. Való igaz, hogy én nem is azt mondom, hogy a pesszimista, hanem a realista forгатókönyv szerint Magyarországon a bükkösök állománya ötven éven belül drasztikusan visszaesik. Mit tehetünk? Előállíthatunk egy olyan helyzetet, hogy ész nélkül ragaszokdunk a mostani állapothoz, és mindenhol bükkösöket akarunk megtartani, ott is, ahol egyébként arra szinte zéró az esély.

Zárójelben megjegyezném, hogy Franciaországban felmérték ezt a helyzetet, és ott egyébként látva, hogy mi történik az őshonos bükköseikkel, tudomásul vették, hogy ha erdőborítottságot akarnak azokon a területeken, ahol most bükkösök vannak, akkor nincs más választásuk, mint nem őshonos fajokkal kiváltani a bükkösöket. Én nem mondom, hogy Magyarországon ez a helyes irány, csak látni kell, hogy mi a nemzetközi trend ezzel kapcsolatban.

A bükkösök esetében több olyan javaslatot tesznek, ami egyébként már az erdőtörvényben most is szabályozva van. Tehát a fakitermelés bizonyos esetben ahhoz, hogy felújításokat tudjunk végrehajtani, szükséges. A bükk esetében a tarvágás alapvetően szakmai hiba. Tehát nem azért, mert természetvédelmi szempontból ennek nem tetsző következményei vannak, hanem erdészeti szakmai szempontból blőd marhaság, ugyanis a bükkös újulat igényli az árnyékolást, különösen az életciklus elején. Tehát az az erdész, aki tarvágással akarja felújítani a bükköst, az bődületes szakmai hibát követ el. Tehát ezt nem kell kérni tőlük.

Nem akarnám hosszúra nyújtani ezt az egészet, két dolgot mondanék. Nem erdészként mondom, hogy ha én erdész lennék, végtelenül meg lennék sértődve és fel lennék háborodva, hogy folyamatosan vegzálják őket, mindenféle remek ötlettel jönnek elő témához nem értő emberek. A jó szándékot nem vitatom, de néhány dologra hadd hívjam fel a figyelmet. A trianoni országcsonkolás után Kis-Magyarország erdőszűtségi aránya 11 százalék volt. Zárójelben megjegyzem, abban az időben a bükk gyomfajnak számított, és mindent megtettek, hogy a fenyvesek és a tölgyesek érdekében visszaszorítsák. De a 11 százalékról száz esztendő alatt eljutottunk odáig, hogy közelítjük a 24 százalékot. Tehát az, hogy egy olyan ágazatot, amelyik Magyarország erdőborítottságát száz év alatt megduplázta, hozzá nem értő emberek kioktassanak, és mindenféle kéretlen tanáccsal ellássanak, több mint nevetséges. Mondom ezt úgy, hogy nem vagyok erdész.

Hogy egyébként a felvetés mennyire okszerű, anélkül, hogy ezt az anyagot láttuk volna, néhány héttel ezelőtt egy elég komoly erdészeti szakmai összejövetelem vettem részt - magam szerveztem -, ahol részt vett az erdészeti szakma minden egyes képviselője, a fafeldolgozóktól kezdve a csemetéseken át egészen az állami és a magán erdőgazdálkodókig, és még egyébként a Soproni Egyetem képviselői, és hadd ne mondjam, hogy teljes a felsorolás, mert biztos, hogy kihagyok valakit. Az egyik fontos téma pont az volt, hogy mit kezd az ágazat a klímaváltozás kihívásaival. Arra jutottunk - egyeztetve egyébként az államtitkársággal, bocsánat, őket mindenképpen hozzá kell tenni a felsoroláshoz -, hogy szeretnénk egy kulturált megbeszélést folytatni a természetvédelmi célok elérése érdekében azon civil szervezetekkel, akik a téma iránt érzékenyek, de nem erdészek, mert egy társadalmi békére törekvő és egyébként az erdészeti szakmai érveket is figyelembe vevő konszenzusra van szükség. Ennek az egyik első lépése az lesz, hogy mint az Erdészeti Albizottság elnöke, én a közeli jövőben egy ilyen albizottsági ülést össze fogok hívni. Én képviselő urat nagy tisztelettel invitálok

majd erre, mert nem elvitatva, még egyszer szeretném aláhúzni, a jó szándékot, én arra kérem önt és a természetvédő kollégáit is, hogy hallgassák már meg az erdészeket is. Azt gondolom, hogy tettek már le annyit az asztalra, hogy érdemes őket komolyan venni. Az anyag egyébként szerintem szakmailag támogathatatlan. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Dócs Dávid!

DÓCS DÁVID (Mi Hazánk): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Köszönöm szépen a szót. Valóban az őshonos fajokaink védelme nagyon fontos, és ezt elsődlegesen nem mint országgyűlési képviselő, hanem mint magán erdőgazdálkodó mondom, hiszen a klímaváltozás valóban nagymértékben befolyásolja ezeknek az őshonos fajoknak a megmaradását hazánkban. Természetesen, ahogy előterjesztő képviselő úr is mondta, az erdő elsősorban nem egy faanyagtermő hely, nem egy gazdasági erőforrás, hanem egész egyszerűen az életnek az egyik bölcsője és a flórának az egyik szegmense, éppen ezért kiemelten vigyázni kell rá. Viszont, ahogy alelnök úr is említette, valóban sajnós az idő múlik, és új megoldásokat is kell találni, hiszen ezek a fajok veszélyeztetett helyzetben vannak és veszélyeztetett státuszba kerültek. Viszont azt gondolom, hogy magát a klímaváltozást és ezeknek a veszélyeknek a forrását mi magunk emberek idézzük elő. Legjobb talán az a megfogalmazás, hogy ha azt mondom, hogy sokszor a szakmaiatlanság - ami valóban itt az előterjesztésből is hallatszott -, illetve rossz politikai döntések következtében, amit viszont most akár a debreceni akkumulátorgyárhoz is hasonlíthatnánk, ahol 45 aranykoronás földeket áldozunk fel ipari parkoknak.

Éppen ezért azt gondolom, hogy egy valóban erős és jól előkészített szakmai anyagra, amely valóban az őshonos erdeink védelmére törekedne, és a két említett civil szervezet is támogatására is, azt gondolom, hogy okvetlen igényt kéne tartanunk, és ha ők is azt gondolnák, hogy szakmai alapokon kéne ezeket az őshonos erdőket megtámogatni, akkor én azt gondolom, hogy ez a bizottság teljes mértékben és egyöntetűleg támogatná ezt a hasonló kezdeményezést. Úgyhogy ebben a formában én is azt mondom, hogy ezt még át kéne gondolni, és szakmailag egy kicsikét alaposabban kéne hozzáállni. Viszont az nem kérdés, hogy az őshonos erdők védelmében akár, ha Franciaország meg lett említve, akkor én Szlovéniát tudnám példaként hozni, ahol 55 százalék az erdősültég, Európa zöld szíveként emlegetjük. Ott talán szakmailag is tanulhatnánk sok mindent, hiszen ők már ezekre a kihívásokra konkrét válaszokat is adtak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Bencze János!

BENCZE JÁNOS (Jobbik). Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Az anyagból mi is éreztük az aggodást, úgymond, az erdők féltését, de itt elmondanám az elején, hogy közeledik a tavasz, és az a félelem, ami a zöldnek nevezett pártokban itt volt Magyarországon, hogy az idején tavaszra tarra vágják az országot - nem vágják. Ezt jeleztem a parlamentben, kaptam érte hideget-meleget. Bízom az erdész szakmában. Nagyon sok erdész ismerős barátom van, és nekik átadtam ezt az előterjesztést, hogy vizsgálják meg szakmai szemmel, erdész szemmel, hogy ők mit mondanak rá.

Kezdem a lényeggel. Ebben a formában, ha ezt bárki hatályba léptetné, katasztrófát jelentene az erdészetek számára. Ez egy azonnaliságot jelent, ami istenigazából megvalósíthatatlan, de ők vitára javasolják ezt, és ahogy az előttem szólók is elmondták, egy széles körű szakmai vitát kell lefolytatni. El is mondanám az észrevételeiket.

Tehát a különösen sérülékeny erdei ökoszisztémák védelme fontos és támogatandó, ezt mindenki leszögezi. A magashegyi bükkösök rendkívül érzékenyek a klímaváltozás okozta relatív páratartalom csökkenésére, egészségi állapotuk több esetben kritikus, felújításuk bizonytalan, akár természetes, akár mesterséges eljárással történik. Elmondták, hogy egy pusztuló bükkerdő nagyobb károkat képes okozni, mint egy szakszerűen kezelt, akár urambocsá' tarra vágott a klímaváltozás miatt. A véleményük, hogy ezen védett erdőállományoknál a vágásos felhasználati eljárások kerülése támogatandó. Ezzel teljesen egyet tudnak érteni. Sajnos azzal is kell foglalkozni, hogy egy klímazónával lejjebb elhelyezkedő erdőtársulások, akár gyertyános-tölgyes, hogy mikkel váltsuk fel ezeket. Ez kimondottan a szakma hangja. Gyakorlati erdőmérnökök és erdőgazdálkodók mondják ezt.

Van még egy fontos dolog, erdőgazdálkodás. Itt gazdálkodnak, pénzt termelnek, ha tetszik, ha nem. Tehát, ha valakinek ők kiadnak több száz hektárt, vagy van neki, ő abból, hogy turisták sétálnak benne, soha nem fog megélni. A gazdálkodók anyagi kompenzálása, amit az anyag nem tartalmaz, ha életbe léptetjük. A kieső jövedelem, erdőfelújítás költsége, kismillió olyan téma van, amibe bele kell mennünk szakmailag mindenképp, és határozottan ki kell emelni. Itt már elhangzott, hogy nemcsak az állami erdőgazdaságok léteznek. Bükkösök vannak magán-erdőgazdálkodók kezén is. Nemzeti parkok. A Honvédelmi Minisztérium által kezelt területeken is.

Tehát egy átfogó anyagban sok mindennek kéne szerepelni. Mi azt a javaslatot tudjuk letenni az asztalra, hogy széles körű szakmai konszenzus mellett a cél támogatandó, de ez mindenképp komolyabb egyeztetést kíván, és ebben a formában mi se tudjuk támogatni a javaslatot. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. További kérdés, hozzászólás? *(Senki sem jelentkezik.)* Amennyiben nincs, magam is teszek néhány megjegyzést.

Először is, akik itt régebben vagyunk kormányoldali képviselők, elszoktunk már tőle, hogy az ellenzék érdemi és szakmailag talán helyes álláspontot képvisel. Úgy néz ki, hogy Dócs Dávid és Bencze János ideérkezésével ez most változni fog. Még nem látjuk a DK ez irányú szakmaiságát, mert Barkóczi Balázs, amióta alelnök, még egyetlenegyszer sem jelent meg a bizottságunk ülésén. Tehát egyelőre a képviselői nyílt felületekre vagyunk hagyatkozva, hogy tudjuk, hogy ki ő, a szakmai munkáját pedig végképp nem tudjuk még egyelőre minősíteni.

De talán Gőgös Zoltán távozásával üresedett ki az ellenzék mezőgazdasághoz valamelyest értő tudása. Onnantól kezdve csak politikai megszólalások voltak. Még Magyar Zoltánt is megemlíthetném - elnézést! -, jobbkios képviselőtársunkat, aki azért látta, hogy mi történik a mezőgazdaság különféle területein. Ez nem az jelentette, hogy mindenben egyet kellett értenünk, de azért nagy hülyeséget nem beszélt, mondjuk így összegezve.

Köszönöm egyébként Bencze Jánosnak ezt a megszólalását. Látom, hogy ő utánament szakmai körökben is, hogy mi is a helyzet a bükkösökkel. Tehát, amit Gyórfy Balázs itt megemlített, én azt az utat járhatónak tartom, hogy az albizottság, ahol tényleg az ország szakmai grémiumát szoktuk meghívni, és minden képviselő elvileg, nemcsak az albizottsági tagok, azon kívüliek is, akik látják a napirendi pontot, részt vehetnek az albizottság ülésén, ha tényleg érdeklő őket ez a témakör.

Hadd utaljak vissza az eredeti indítványra. A védett erdő általában alkalmazott jogi megfogalmazása, itt valószínűleg a védett természeti területen lévő erdőkre gondol az előterjesztő. Erre utalt Gyórfy Balázs, hogy technikai hibák is leledzenek benne, illetve definícióbeli hibák, hogy mi az, hogy fakitermelés. Tehát ilyen szót lehet használni, de a szakma nem ismeri ezt. A véghasználatot vagy esetleg az erdőfelújítási munkálatokat tudjuk ilyenkor értelmezni. Vagy mi az, hogy erdőgazdaság, amit

folyamatosan használ az előterjesztő? Valószínűleg az erdőgazdálkodót érti ez alatt. Mi próbáltuk beazonosítani ezeket a pontatlan definíciókat, így értelmezve az egész kérdéskört, és ennek függvényében is azt mondjuk, hogy az indítvány nem elégséges ahhoz, hogy tárgysorozatba vegyük, mert akit komolyan érdekel a magyar bükkösök jelenlegi országhatáron belüli területének egyáltalán a keletkezése és az élete, mint amire Bencze János is utalt, akkor vissza kell menni a trianoni helyzetig, hogy gyakorlatilag addig az országhatáron kívül voltak csak bükkösök döntő mértékben. Ugyanis az éghajlati adottságok ott voltak meg.

Itt több feltétele van a bükkösöknek. Ez egy érzékeny terület, mint ahogy János is utalt rá. Itt vannak, amelyek már kipusztulófélben vannak. Nem azért, mert az erdőgazdálkodók, az erdészek és az állami különféle erdészeti gazdaságok ne értenének hozzá, hanem azért, mert a bükkösök rendkívül érzékenyek a hőmérsékletre, a termőréteg-vastagságra, a tengerszint feletti magasságra, a csapadékmennyiségre és annak eloszlására, és a faállomány úgynevezett záródási képességére. Sajnálatos módon az utóbbi időkben ezek nem kedveztek a jelenlegi magyarországi területen lévő bükkösöknek, éghajlati változások miatt.

Hozzáteszem, hogy a mai Magyarország területén majdnem, hogy véletlenszerűen keletkeztek a bükkösök, mert abban az időben, a száz évvel ezelőtti időben nem ismerték a bükk feldolgozási lehetőségét, tehát ez egy haszontalan fafajta volt, és mindenhova lucfenyőt meg tölgyeket próbáltak ültetni. Aztán, amikor a feldolgozási technológia megváltozott, és végre fel tudták használni, akkor már persze csonka Magyarországunk volt, és akkor kezdték el egyáltalán megnézni, hogy akkor hova lehet valami ültetni, ami viszonylagosan ennek a bükk fafajtának megfelelő környezet lenne. De mint említettem, sajnálatos módon a klimatikus viszonyok már akkor sem, a száz évvel ezelőtti ültetések környékén sem nagyon kedveztek a jelenlegi magyarországi területen ültetett erdőállománynak.

De ezt mind zárójelbe téve jelzem, hogy a természetvédelmi törvény és egyéb erdővédelmi törvény, ez a kettő az, amely nagyon körbeírja, hogy mit lehet tenni egy 50-100 éves vagy annál is idősebb állománnyal. Ezek mindegyike tiltja az úgynevezett önkéntes használt, előterjesztő által használt tarvágást. Hozzáteszem, hogy nemcsak az úgynevezett védett területeken lévő erdők esetében, hanem a nem védett területeken lévő erdők esetében is tiltja ezt a típusú fakitermelést elég régóta. Azért, aki szakmailag ott van, márpedig azt merem mondani, hogy az erdészek hála istennek mindig is megmaradtak politikától függetlenül a maguk igazi szakmai közösségének lenni, és mindegyik kormánytól - a '90-től lévő kormányokat mondom - állták a sarat, mert ők tudták, hogy miről van szó, ha tetszett ez az aktuális politikai vezetésnek, ha nem. Úgy néz ki, hogy nekik lett igazuk, mármint az erdésztársadalomnak, mert őket igazolta vissza mindegyik észrevételük. Zárójelben jegyzem meg, hogy külön erdész fásítási program is jelenleg igen nagy arányban zajlik Magyarországon.

Megjegyzem, hogy az őshonos fafajokból álló védett természeti területeken álló erdők tarvágásának, felújításának tiltása van a természetvédelmi törvény 33. § (5) bekezdése alapján, ezt direkt kigyűjtöttük. Ez '96 óta így van. Tehát ezt a típusú aggodást én nem osztom ebben a témakörben. Eleve az indítvány nem széleskörűen próbálta meg ezt a témát föltárni, és hadd említsek meg azért néhány olyan szakmai személyt, akik munkáját esetleg érdemes lett volna vagy ezután is érdemes lenne kézbe venni. Így például Janik Gergelyt, aki egy doktori fokozatot ért el a PhD-munkájával, „A magyarországi bükkösök hosszú távú egészségi állapot trendje”. Egy nagyon szép időszakot fog át ez a munka.

Ugyanilyen témakörben Garamszegi Balázs pedig „A Magyarországi bükkösök dendroklimatológiai vizsgálata” diplomamunkáját adta elő. Pontosan ezt a témakört, hogy egyáltalán Magyarország alkalmas-e arra, hogy a bükkösöket hosszú távon

fenntarthatóvá tegyük azon klimatikus trendekkel, amelyeket látunk. Ugyanezt a témakört más kisebb szakmai felületen elérhető tudományos munkák jelzik, erdészettudományi közlemények például, ahol a magyarországi erdei aszálykárok félévszázados trendjét '62-2011-ig vizsgálják. Tehát, hogy mi történt, és az hogyan hat az erdőre és ezen belül különösen a bükkre. És ezt megnézte egy másik kutatócsoport szintén, hogy az „50 év biotikus kárai a magyar bükkösökben”, direkt csak a bükkösökre lebontva ezt az egész tudományos kutatást.

Tehát ezt csak azért villantottam fel, hogy ezzel a témakörrel nem politikai felületen, hanem szakmai felületen is rendkívül mélyen foglalkoznak, és ezek a tudományos információk jönnek fel utána szakmai közösségekben, mint amit Gyórfy Balázs megemlégett, akiknek aztán az éves kongresszusuk, különféle szakmai vitáik eredménye jön fel. Zambó Péter egy olyan államtitkár az Agrárminisztériumban, aki külön ezzel a területtel foglalkozik, az erdészeti területtel. Ő is erről a területről származik ráadásul, tehát egy szakmai személy viszi az erdészetért felelős államtitkárságot, és kollégáitól jönnek fel ezek a tudományos kutatások következtében lévő információk, hogy egyáltalán mit tehetünk különféle területeken, de ez esetben most a bükkösök területén.

Úgyhogy, mint említettem, ezen több észrevétel alapján is, amit itt képviselőtársaim is említettek, a határozati javaslat elutasítását fogom javasolni a magam részéről. Egyetértek Gyórfy Balázs azon kezdeményezésével, hogy nagyobb nyilvánosság előtt talán ezeket a nem annyira ismert tudományos kutatási anyagokat hozzuk fel egy albizottsági ülés keretében.

Kérdezem, hogy kinek van kérdése, véleménye. *(Senki sem jelentkezik.)* Nem látok ilyet. Szavazásra teszem fel a kérdést. Ki az, aki támogatja az indítványt? *(Senki sem jelentkezik.)* Nincs ilyen... *(Jelzésre:)* Elnézést! Ne haragudj, képviselő úr! Viszonzás lehetőségét elfelejtettem megadni neked. Visszavonom a határozati javaslatra tett szavazási indítványomat. Megadom a szót az előterjesztőnek a viszonzásra.

Csárdi Antal válasza

CSÁRDI ANTAL (LMP), előterjesztő: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Nagyon röviden reagálnék. Elhangzott aelnök úrtól, hogy a bükkösök tarvágása teljesen szakmaiatlan. Én is ezt gondolom, de akkor nem látom okát, hogy miért ne tilthatnánk meg. Főleg azért, mert tucatjával vannak példák arra, hogy tarvágtak az elmúlt egy évben bükkösöket hazánkban.

Elhangzott a képviselő úr hozzászólásában, hogy nincsen kompenzáció a javaslatban. Javasolom a határozati javaslat szövegét elolvasni, sokat segít a 2. a) pont, ami úgy szól, hogy az Országgyűlés felszólítja a kormányt, hogy biztosítsa, hogy az erdőgazdaságok gazdálkodási terheit a megfelelő módon kompenzálják. A b) pont pedig: biztosítson kompenzációt az erdőgazdaságoknak az 1. pontban meghatározott változtatások miatti bevételkiesés kompenzálására. Azt gondolom, hogy arra mindenképpen alkalmas ez a határozati javaslat, hogy tárgysorozatba vegyük, és az Országgyűlés tárgyalhasson róla, különösen annak fényében, hogy az elhangzottak alapján a cél és az irány akár hasonló is lehet, amit megfogalmazott a határozati javaslat, és amit itt a tisztelt bizottsági tagoktól végighallgathattam. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Még egyszer megjegyzem, és erre Bencze János is utalt, hogy van olyan terület, ahol végül a szakmai vezetőség és a hatóság is egyetért azzal, hogy tarvágást kell csinálni, legyen ez akár bükkös. De ennek olyan súlyos oka van. Nem spekulatív és haszonszerzési oka van, hanem, mert végpusztulás előtt van a

fa, még meg lehet most menteni, de ha hagyják még egy darabig, az teljes pusztulásához vezet az erdőnek.

Erről tett említést Bencze János is és én magam is, ezen tanulmányok pont ezzel foglalkoznak, amelyeket itt megemlítettem, hogy sajnálatos módon nem ideális terepe ez a szűk Kárpát-medencénk és ezen belül a jelenlegi Magyarország a bükkösöknek. És ha nem végzik el a tarvágást, akkor a teljes faállomány haszontalan módon fog lerohadni és kipusztulni. Ezt az eredményt hozzák elő ezek a tanulmányok, amiket itt elég komoly kutatócsapatok különféleképpen vizsgálnak. Lehet, hogy ezért lehet látni egy-két helyen úgynevezett bükkös tarvágást, de nagyon komoly előzetes felmérés és végül egy hatósági igenlés kell hozzá, hogy ezt mégis megengedjék a természetvédelmi törvény tiltása ellenére. Mert mint említettem, az eleve tiltja az ilyen típusú tarvágást. De az engedélyezés, a kivételezettség ott van, amikor nincs más módja a megmentésnek, sőt nagyobb lenne a kár, ha most azt nem csinálnák. Ezt csak zárójelben, mert újra előjött a viszonyválasznál, hogy látványos tarvágások vannak Magyarországon, ezt tisztázni szeretném, hogy véleményem szerint ez nem így van, de van ilyen. Tehát nem azt mondtam, hogy nem lehet látni, de annak nagyon komoly oka van. Utána lehetne menni egész konkrétan, hogy miért történt meg ott a tarvágás. Száz százalékig biztos vagyok benne, hogy egy védelmi ok miatt történt meg, amire ad lehetőséget a törvény.

Határozathozatal

Visszatérve akkor most a szavazáshoz, kérdezem, hogy ki az, aki egyetért a határozati javaslattal, amelynek a száma H/2599-es. Aki egyetért, hogy tárgysorozatba vegyük, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Nincs ilyen. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* 2 tartózkodás. Ki az, aki elutasítja? *(Szavazás.)* A többséget nem kapta meg a határozati javaslat. Köszönöm szépen az előterjesztőnek a jelenlétet. A második napirendi pontot lezárom.

Döntés a bizottság 2022. november 30-ai határozatképtelen ülését követő tanácskozásról készült jegyzőkönyv elkészítéséről

Rátérünk a harmadik napirendi pontra. Ez egy nagyon érdekes speciális helyzet, ilyenrel még nem is volt dolgom a 25 éves parlamenti képviselőségem alatt, de mindig van új a nap alatt. Hosszas előkészítés után tavaly, 2022. november 30-án Bodrogkisfaludon voltunk, tokaji területen az ott lévő nagyon érdekes tokaji szőlő- és bortermelési közösség infrastruktúrája fejlesztésének a tanulmányozására, hogy ez hogyan alakult ki, és mi volt a célja, és most hol tartanak.

Az utolsó pillanatban két képviselőtársunk lemondta a jelenlétet, ezért jogi értelemben nem volt határozatképes a kihelyezett bizottsági ülésünk. Ekkor a házszabály egy fordulata azt mondja, hogy ugyan ott a gyorsírók rögzítették a jegyzőkönyvet, de ezt csak akkor fogják átírni nekünk is olvasható változatra, ha a bizottságunk a következő ülésen többségi határozattal ezt megerősíti. Pontosabban ezt kérjük, hogy az ott gyorsírással rögzített jegyzőkönyv szintén felkerüljön, és olvasható legyen a bizottságunk honlapján. Ehhez viszont kell egy többségi határozat, hogy ezt indítványozzuk és kérjük.

Én erre javaslatot teszek, hogy igen, mert akik ott voltak, azok nyugodtan mondhatják, hogy egy rendkívül komoly szakmai képet kaptunk a közösségi szőlőfeldolgozás rendszeréről, annak logikájáról és működési elvéről, és hogy ez másoknak is legyen tanulság, akik ezt a jegyzőkönyvet el szeretnék olvasni.

Határozathozatal

Tehát a határozathozatali javaslatom arról fog szólni, hogy ki az, aki egyetért azzal, hogy a 2022. november 30-ai határozatképtelen ülést követő tanácskozáson elhangzottokról készült jegyzőkönyv készüljön el. Aki ezzel egyetért, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Egyhangú. Köszönöm szépen. Ezt a napirendi pontot is lezárom.

Egyebek

A negyedik napirendi pontban nekem nincs különösebb bejelentenivalóm. Képviselőtársaim látni fogják, valószínűleg már kaphattak a frakciókon belülről tájékoztatást, hogy A-B-C-hétre, tehát háromhetes ciklusú ülésezési rendre készülünk, de rögtön az első hét, ez a hét és a rákövetkező hét A-hét lesz a tervek szerint. Ez ma délután a féléves ülésezési rend megszavazásakor válik véglegessé, és a napirendi pontok is. Ezeknek a figyelembevételével és a várható benyújtandó indítványok kapcsán, amelyekkel a bizottságunknak foglalkozni kell, egyelőre azt látom, hogy a március 27-ével kezdődő héten várhatóan lesz bizottsági ülésünk. Hogy ez 28-án vagy 29-én lesz, erről most nem tudok egyelőre konkrétumot mondani, de ahogy közeledünk, és minél gyorsabban tisztázódik az ülésezési rend menete, akkor ehhez igazítjuk mi is a bizottsági ülésünket. Várhatóan 28-a vagy 29-e lesz ez a bizottsági napunk.

Megjegyzem, hogy tavaly a második félévben is próbáltunk egy ülésezési menetrendet tartani, de aki emlékszik rá, elfogadott a parlament egy ülésezési naptári menetrendet, aztán ezt sajnos kénytelenek voltunk fölülírni, mert az Unió ekkor állt elő azzal a rengeteg törvénymódosítási igényével, amivel szinte megdupláztuk az ülésnapok számát, és teljesen felborítottuk az eredetileg parlament által elfogadott ülésezési menetrendet.

Most nem készülünk ilyenre, bár most is vannak bent az Unió által igényelt törvények, de azokat már beiktattuk az ülésezési rendbe, tehát a tervben benne vannak. Szóval március 28-a vagy 29-e egyelőre, semmilyen kötelezettséget emögött még most nem tudok mondani, csak tervet.

Az ülés berekesztése

Kérdezem, hogy másnak van-e kérdése, észrevétele az egyebekben? *(Senki sem jelentkezik.)* Amennyiben nincsen, akkor ezt a napirendi pontot is lezárom, és az ülést berekesztem.

(Az ülés befejezésének időpontja: 10 óra 24 perc)

Font Sándor
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Horváth Éva Szilvia